

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Svk/26/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100026
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Babiaková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0824100026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudkyne JUDr. Anity Filovej a sudcu JUDr. Rastislava Dlugoša, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B. S., nar.: XX. B. XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX E., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom: Ul. 17. Novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, proti žalovanej: Krajská prokuratúra Žilina, so sídlom Moyzesova 20, 011 04 Žilina, IČO: 35 996 072, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. Ei 22/23/5500-5 zo dňa 13. decembra 2023, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. 2S/3/2024-68 zo dňa 23. apríla 2025, takto

rozhodol:

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. 2S/3/2024-68 zo dňa 23. apríla 2025 mení tak, že rozhodnutie žalovanej č. Ei 22/23/5500-5 zo dňa 13. decembra 2023 zrušuje a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi priznáva právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca prostredníctvom žiadosti o sprístupnenie informácie (ďalej len „žiadosť“) v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len „Infozákon“) žiadal od Okresnej prokuratúry Námestovo (ďalej ako „povinná osoba“) sprístupnenie informácií v tomto rozsahu: „Žiadam o zaslanie záverov (stavu konaní ku dnešnému dňu) Okresnej prokuratúry v Námestove vo všetkých našich konaniach bezodkladne našemu právnenému zástupcovi, mne, žiadosť, čísla spisov a adresu právneho zástupcu má okresná prokuratúra Námestovo t. j. okrem iného konania: SOcÚ/20/0760/RE, SoCÚ/21/0045/RE, SoCÚ/20/0717/RE k.ú. X.“

2. O žiadosti rozhodla povinná osoba rozhodnutím č. Ei 9/23/5507-2 z 20. novembra 2023 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) tak, že žiadosti nevyhovela a žiadané informácie v uvedenom rozsahu nesprístupnila. Povinná osoba uviedla, že takouto informáciou nedisponuje. V zmysle rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 4Sžso/31/2008 zo 26. februára 2009) a zo znenia Infozákona podľa povinnej osoby nemožno vyvodzovať, že informáciou by malo byť spracovanie údajov podľa požiadaviek toho, kto o poskytnutie informácie žiada. Aj keď informačný systém prokuratúry disponuje databázou podaných podnetov, z informačného systému na okresnej prokuratúre nie je možné sumarizovať údaje o spôsobe vybavenia podnetov podaných žalobcom bez tohto, aby nebola vytvorená databáza bez manipulácie s konkrétnymi dozorovými spismi (v danom prípade sa jedná o mechanické vyňatie informácií z cca 70 spisových materiálov), keďže ide o podávateľa s vysokým počtom podaných podnetov na Okresnú prokuratúru Námestovo. Tiež poukázala na to, že informácie o spôsobe vybavenia všetkých podnetov žalobcu v informačnom systéme prokuratúry neexistujú a

databáza okresnej prokuratúry neumožňuje požadované informácie vybrať bez toho, aby bola vytvorená konkrétna analýza údajov a okresná prokuratúra nie je povinná takéto databázy vytvárať a ani ich nevytvára.

3. O odvolaní žalobcu rozhodla žalovaná rozhodnutím č. Ei 22/23/5500-5 zo dňa 13. decembra 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovanej“) tak, že odvolanie zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Stotožnila sa s argumentáciou povinnej osoby a poukázala na to, že Okresná prokuratúra Námestovo nemá k dispozícii jednotnú databázu zahŕňajúcu informácie v požadovanej štruktúre a v rozsahu podľa požiadaviek žalobcu. Žiadosť žalobcu vyhodnotila ako požiadavku na spracovanie analýzy údajov podľa špecifických kritérií žiadateľa, ktorá však v momente podania žiadosti v informačnom systéme prokuratúry neexistovala a neexistuje.

II.

Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

4. Proti rozhodnutiu žalovanej podal žalobca správnu žalobu na Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „správny súd“) a žiadal, aby správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

5. Žalobca poukázal na to, že v jeho prípade nedochádza k zneužitiu práva na informácie. Podľa jeho názoru nejde o vyhotovenie analýzy, a preto nie je potrebné, aby sa prvostupňový orgán zaoberal všetkými podnetmi, ktoré boli žalobcom k daným konaniam podané. Žalobca je presvedčený, že nejde o informáciu, ktorá nie je k dispozícii a ide o informáciu vybranú automaticky z databázy (napr. zadaním príkazu do tabuľkového procesoru Excel alebo inej databázy), a preto zastáva názor, že technické vybavenie prokuratúry umožňuje, aby mu boli sprístupnené informácie v uvedených konaniach.

6. Správny súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 2S/3/2024-68 zo dňa 23. apríla 2025 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) žalobu zamietol.

7. Správny súd konštatoval, že zmyslom Infozákona je vo vzťahu k orgánom prokuratúry aj to, aby fyzické a právnické osoby mali možnosť dozvedieť sa, okrem iného, o výsledku dozorovej činnosti, osobitne o prijatí nejakého právneho prostriedku dozoru v rámci netrestnej pôsobnosti prokuratúry. Zároveň však poukázal na to, že zo znenia § 3 ods. 1 veta druhá Infozákona priamo vyplýva, že právo na prístup k informáciám sa nevzťahuje na informácie, ktoré povinná osoba nemá k dispozícii, najmä na vytváranie rozborov, prípadne analýz. Pripustil, že v prípade sprístupňovania informácií musí takmer vždy prebehnúť istý proces vyhľadávania či zhromažďovania, ale ten musí byť v súlade s určitou mierou časovej, personálnej či odbornej náročnosti a jeho výsledkom nemá byť vytvorenie novej informácie. V tomto konkrétnom prípade však nešlo o proces, ktorý by bolo možné od prokuratúry požadovať, pretože by bolo nevyhnutné oboznámiť sa s obsahom elektronických spisov, príp. aj s obsahmi spisov v listinnej podobe a z týchto materiálov vyselektovať údaje, ktoré môžu byť v každej veci rozdielne - rozdielny spôsob vybavenia podnetu. Zhromaždením a spracovaním informácií podľa kritérií žalobcu by došlo k vytvoreniu kvalitatívne novej informácie. Vytvorenie takejto požadovanej informácie, ktorú povinná osoba k dispozícii nemá, zákon o slobode informácií nevyžaduje (viď rozsudky Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžik/2/2020 z 29. novembra 2021 a sp. zn. 5Sžik/2/2020 z 28. septembra 2022).

8. Podľa správneho súdu je nepochybné, že žiadosť žalobcu o poskytnutie informácií mala charakter požiadavky na spracovanie analýzy údajov, resp. vytvorenie databázy údajov (zosumarizovanie záverov Okresnej prokuratúry Námestovo vo všetkých konaniach podnietených žalobcom), ktorá však v momente podania žiadosti v informačnom systéme prokuratúry neexistovala a neexistuje a databáza existujúcich údajov prokuratúry neumožňuje požadované informácie vyextrahovať bez toho, aby bola vytvorená konkrétna databáza (analýza) údajov spojená aj s prípadným fyzickým preskúmaním prokurátorských spisov, a to v zmysle kritérií žalobcu ako žiadateľa.

9. K rozhodnutiu Krajskej prokuratúry Žilina sp. zn. Ei 19/22/5500-3 zo dňa 31. augusta 2022 správny súd uviedol, že toto bolo vydané ešte pred účinnosťou zákona č. 428/2022 Z. z., ktorým sa zmenil § 3 ods. 1 Infozákona a tiež žiadosť žiadateľa bola po obsahovej stránke vymedzená určitejšie, a to s poukazom na konkrétne rozhodnutia orgánov verejnej správy. V predmetnej veci preto nejde o totožnú vec.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

10. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu podal žalobca - sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Žiadal zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť správne súdu na ďalšie konanie.

11. Sťažovateľ namietal, že v jeho žiadosti definoval tri konkrétne stavebné konania vedené obcou Rabčice, kde povinná osoba vykonávala ku dňu podania žiadosti prokurátorský dozor. V konaní č. SOcÚ/20/0760/RE bolo podané upozornenie prokurátora, v konaní č. SoCÚ/21/0045/RE bol podnet odložený a v konaní č. SoCÚ/20/0717/RE bolo podané upozornenie prokurátora. Sťažovateľ preto vyslovil názor, že ak zo strany okresnej prokuratúry boli podané upozornenia prokurátora, prokuratúra disponovala administratívnymi spismi a mala povinnosť aj kontrolovať zákonnosť postupu bez prieťahov na strane správneho orgánu. Poukázal na to, že aj napriek skutočnosti, že podal žiadosť v uvedenom rozsahu, podanie sa posudzuje podľa obsahu, povinná osoba mohla vyabstrahovať tie konania, v ktorých vykonávala prokurátorský dozor a vo vzťahu k týmto mohla dať sťažovateľovi odpoveď, ako postupuje stavebný úrad v rámci administratívneho konania.

12. Podľa sťažovateľa nešlo o vytvorenie novej informácie, pretože jeho žiadosť smerovala k tomu, aby dostal záver o tom, či došlo k odstráneniu nezákonného konania - nečinnosti. Obec bola podľa § 29 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov povinná odstrániť protiprávny stav a o prijatých opatreniach upovedomiť prokurátora. Správny súd preto vec nesprávne právne posúdil, keďže nešlo o vytváranie novej informácie alebo databázy, nedošlo by ani k obsiahlej vyhľadávacej, posudzovacej a vyhodnocovacej činnosti. Sťažovateľ nežiadal o výkladové stanovisko a nežiadal ani o vydanie rozborov, keďže kládol dôraz na stav konania ku dňu podania žiadosti. Nepožadoval ani analýzu, ani odborné stanovisko, na ktoré ani povinná osoba nie je oprávnená pri takto formulovanej žiadosti.

13. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že nešlo o nekonkrétnu žiadosť v takom rozmere, aby povinná osoba nedisponovala požadovanou informáciou. Ak správny súd v bode 34 napadnutého rozsudku poukázal na to, že v inej veci bola žiadosť určitejšia, sťažovateľ je toho názoru, že aj v tomto konaní bola žiadosť konkrétna, pretože povinná osoba musí disponovať administratívnymi spismi, v ktorých bolo podané upozornenie prokurátora. Mal za to, že pokiaľ náležite označil administratívne konania, v ktorých okresná prokuratúra vykonávala dozor vydaním upozornení prokurátora, na ktoré jej obec bola povinná odpovedať, nešlo o vytvorenie novej informácie. Podľa sťažovateľa, ak okresná prokuratúra nemala informácie k dispozícii, mohla podľa § 15 Infozákona vec postúpiť na spoločný stavebný úrad Zákamenné - stavebný úrad Rabčice, keďže po deviatich upozorneniach prokurátora na nečinnosť je reálny predpoklad, že majú vedomosť o povinnosti postúpenia záverov konania. Sťažovateľ dal do pozornosti, že informácie nepožadoval bezúčelne, ale z dôvodu podozrenia nesprávneho nakladania s upozornením prokurátora a predlžovaním lehôt o 120 dní v rozpore so zákonom zo strany stavebného úradu.

14. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaná uviedla, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne nové skutočnosti, na ktoré by žalovaná nereagovala v priebehu konania na správnom súde. Kasačnú sťažnosť navrhla zamietnuť ako nedôvodnú.

15. Na vyjadrenie žalovanej reagoval sťažovateľ, ktorý doplnil, že v predchádzajúcom období podal podnet na predsedu žalovanej (pozn. kasačného súdu, ide o krajského prokurátora žalovanej O. J. I.) na výkon štátneho stavebného dohľadu, ktorý bol vyhodnotený ako opodstatnený, a preto sa domnieva, že tento podnet môže byť dôvodom, prečo žalovaná pristupuje k sťažovateľovi s istou mierou zaujatosti a s neprímeranou prísnosťou. K vyjadreniu priložil správu z výkonu štátneho stavebného dohľadu vykonanú mestom Ružomberok č. OMRaSP-4394-19981/2024-KB zo dňa 15. júla 2024 na základe podnetu sťažovateľa zo dňa 28. februára 2024.

16. Sťažovateľ podaním zo dňa 1. septembra 2025 predložil súdu dokumenty, z ktorých vyplýva, že na jeho žiadosť o sprístupnenie informácií zo dňa 3. augusta 2025 mu Okresná prokuratúra Námestovo sprístupnila upozornenia prokurátora, ktoré v danej žiadosti presne špecifikoval. Poukázal na to, že v tu posudzovanom konaní špecifikoval tri stavebné konania pred obcou Rabčice a keďže rozhodnutia v týchto veciach boli sťažovateľovi medzičasom sprístupnené, svedčí to o dôvodnosti jeho správnej žaloby.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k názoru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

18. Na úvod kasačný súd uvádza, že v právomoci správneho súdu ako aj súdu kasačného je preskúmať zákonnosť napadnutých rozhodnutí (§ 2 ods. 2, § 6 ods. 1 a § 178 ods. 1 SSP), a preto mohol v tomto kontexte preskúmať iba zákonnosť dôvodu na nesprístupnenie informácie podľa § 3 ods. 1 Infozákona, ktorým žalovaná odôvodnila rozhodnutie o nesprístupnení požadovaných informácií. Sťažovateľ mohol byť totiž ukrátený na svojich právach len riadne komunikovaným dôvodom

na nesprístupnenie informácie v napadnutom rozhodnutí. Preto, ak sťažovateľ poukazuje na otázky zneužitia práva, kasačný súd konštatuje, že žalovaná ako ani povinná osoba týmto inštitútom v rozhodnutiach neargumentovali, toto nebolo dôvodom pre nesprístupnenie informácie, tento dôvod ani neposudzoval správny súd a z toho dôvodu nebolo ani v právomoci kasačného súdu posudzovať len hypotetický dôvod nesprístupnenia informácií. Keďže správny súd nepristúpil k aplikácii ustanovenia § 193 SSP, ktoré by mu umožnilo preskúmať všetky možné dôvody nesprístupnenia požadovaných informácií, kasačný súd bol oprávnený posúdiť zákonnosť iba žalovanou komunikovaných dôvodov nesprístupnenia.

19. Kľúčovou otázkou v predmetnej veci tak ostalo to, či sťažovateľova žiadosť o sprístupnenie informácie znela na vytvorenie novej informácie, ktorú v súlade s § 3 ods. 1 Infozákona povinné osoby nesprístupňujú, keďže ju nemajú k dispozícii.

20. Podľa § 3 ods. 1 Infozákona účinného v čase vybavovania žiadosti každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Právo na prístup k informáciám sa nevzťahuje na informácie, ktoré nie sú k dispozícii, najmä na vytváranie výkladových stanovísk, rozborov, analýz, referátov, odborných stanovísk, politických stanovísk, prognóz a výkladov právnych predpisov a na vytváranie názorov.

21. Žalovaná v podstatnom argumentovala a túto jej argumentáciu prebral aj správny súd, že databáza okresnej prokuratúry neumožňuje požadované informácie vybrať bez toho, aby bola vytvorená konkrétna analýza údajov, tieto informácie by bolo potrebné vyhľadávať v jednotlivých spisoch a sťažovateľ je podávateľom s vysokým počtom podaných podnetov. Žiadosť sťažovateľa preto vyhodnotila ako požiadavku na spracovanie analýzy údajov podľa špecifických kritérií žiadateľa, ktorá však v momente podania žiadosti v informačnom systéme prokuratúry neexistovala a neexistuje.

22. Kasačný súd v zhode so správnym súdom ako aj žalovaným konštatuje, že ustanovenie § 3 ods. 1 Infozákona garantuje žiadateľom o informácie prístup len k tým informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Povinná osoba preto nemá povinnosť vytvárať kvalitatívne nové informácie podľa kritérií žiadateľa. Poukazuje však na to, že je potrebné rozlíšiť, či ide len o mechanické zhromaždenie už existujúcich informácií na účely sprístupnenia alebo o vytváranie kvalitatívne novej informácie (zahŕňajúce usporiadanie informácií podľa presných kritérií špecifikovaných žiadateľom, teda vytvorenie kvalitatívne nového dokumentu). Pokiaľ by sa na základe žiadosti zo strany povinnej osoby žiadalo nielen mechanické vyhľadávanie a zhromažďovanie údajov, ktoré mala povinná osoba k dispozícii, ale vyžadovalo by sa aj ich kvalifikované spracovanie, pre ktoré by bol príznačný určitý vyšší stupeň intelektuálnej náročnosti potrebnej pri príprave odpovedi na žiadosť (majúcej podobu napríklad štúdia či analýzy), išlo by o vytvorenie novej informácie, ktorej sprístupnenie možno odmietnuť z dôvodu, že takúto informáciu nemá povinná osoba k dispozícii.

23. O vytvorenie novej informácie pôjde teda iba vtedy, ak k vytvoreniu odpovede na žiadosť nepostačuje obyčajné mechanické vyhľadávanie a zhromaždenie údajov, ktoré má povinný subjekt k dispozícii a ktoré sú predmetom príslušnej žiadosti, a súčasne je nevyhnutné s takýmito údajmi uskutočňovať ďalšie (napríklad analytické) spracovanie nad rámec jednoduchého „vtelenia“ do odpovede na príslušnú žiadosť. O vytvorenie novej informácie však nepôjde v prípade, kedy v súvislosti s vybavením príslušnej žiadosti sa vyžaduje iba vyhľadávanie vo viacerých dokumentoch či spisoch (viď rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Svk/6/2024 zo dňa 27. júna 2024).

24. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že si je vedomý skutočnosti, že vyhľadávanie požadovaných informácií môže byť často spojené s časovou náročnosťou, ale riešením tejto situácie nie je a nemôže byť nesprístupnenie informácií z dôvodu, že ich nemá povinná osoba k dispozícii. V prípade časovej náročnosti vyhľadania informácie zákonodarca upravil inštitút predĺženia lehoty na sprístupnenie informácie podľa § 17 ods. 2 písm. b) Infozákona alebo umožňuje povinnej osobe dohodnúť so žiadateľom iný spôsob sprístupnenia informácie (§ 16 ods. 1 Infozákona), ktorý by mohol byť pre ňu časovo menej náročný.

25. Zohľadniac uvedené východiská kasačný súd konštatuje, že ak sťažovateľ v tu posudzovanom prípade žiadal „zaslanie záverov (stavu konaní) ... vo všetkých našich konaniach“, žiadal o informácie, ktoré sa jednoznačne týkajú právomoci povinnej osoby. Podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov prokuratúra totiž koná na základe podnetov, ktoré smerujú k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti. Infožiadosť sťažovateľa bola preukázateľne spojená práve s jeho („našími“) podnetmi smerovanými na Okresnú prokuratúru Námestovo, čo jasne identifikovala aj povinná osoba či žalovaná. V súlade s Vyhláškou č. 410/2015 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu v spojení s Registratúrnym poriadkom prokuratúry Slovenskej republiky

preto musela povinná osoba o každom podnete (aj sťažovateľovom) viesť spis, do ktorého bola povinná vkladať jednotlivé dokumenty/záznamy, ktoré sa viažu k tej istej veci (§ 11 citovanej vyhlášky).

26. Preto, ak sťažovateľ žiadal informácie o stave konaní, žiadal informácie, ktoré by sa mali v spise o podanom podnete nachádzať. Povinná osoba vstupom do spisu o podnete mohla požadované informácie (záver/stav konania) vyhľadať a sťažovateľovi sprístupniť. Žiadosť sťažovateľa neznela na vytváranie akejkoľvek novej informácie - nežiadal o vypracovanie analýzy, rozboru či stanoviska, nežiadal vyhľadané údaje kvalitatívne posudzovať či triediť - žiadal len podanie informácie o stave konania, ktorá sa musí v každom spise nachádzať, pričom sprístupnenie tejto informácie nevyžaduje žiadnu intelektuálnu či tvorivú činnosť povinnej osoby, len jej mechanické vyhľadanie. Skutočnosť, že v informačnom systéme prokuratúry táto informácia nie je priamo vedená ako samostatná položka, nemá a nemôže mať vplyv na sprístupnenie požadovanej informácie, keď táto informácia sa nachádza priamo v jednotlivých spisoch a povinná osoba ju môže vyhľadať. Uvedený argument by totiž viedol k absurdným dôsledkom, keď by povinné osoby sprístupňovali len tie informácie, ktoré priamo vedú vo svojich registroch, čo by bolo v rozpore s právom na prístup k informáciám.

27. Kasačný súd analogicky poukazuje na to, že informácie o stave súdnych konaní sú na základe infožiadostí štandardne sprístupňované súdmi ako povinnými osobami, pričom ani v súdnych registroch nemusí byť vyslovene zaznamenaný stav konania a tento je možné zistiť len priamo vyhľadaním v súdnom spise (napr. rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Sžik/3/2021).

28. Záver správneho súdu a žalovaného nie je v súlade ani s judikatúrou Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, na ktorú správny súd odkazuje. Rozhodnutie sp. zn. 4Sžik/2/2020 zo dňa 29. novembra 2021 sa totiž týkalo skutkovo odlišnej situácie, kde by povinná osoba na základe žiadosti bola povinná triediť, usporadúvať a za tým účelom vyhodnocovať vyhľadané informácie, čo však v tu posudzovanom prípade nebolo predmetom žiadosti. Ako už bolo uvedené, sťažovateľ nežiadal o spracovanie či vyhodnocovanie vyhľadaných informácií, žiadal len o ich vyhľadanie a sprístupnenie, čím v súlade so zákonom realizoval svoje právo na prístup k informáciám.

29. Hoci žalovaná požadované informácie nesprístupnila z dôvodu, že ich nemá k dispozícii, uvádzala aj, že v prípade sťažovateľa ide o cca 70 spisov, čo nasvedčuje tomu, že poskytnutie informácií by malo byť časovo náročnejšie. Ako však kasačný súd uviedol už vyššie (bod 24), na účely vybavenia takejto žiadosti neslúži inštitút odmietnutia informácie z dôvodu neexistencie informácie, ale predĺženia lehoty na sprístupnenie informácie. Uvedené by totiž viedlo k absurdnému dôsledku, že dôvod podľa § 3 ods. 1 Infozákona by bolo možné použiť podľa posúdenia konkrétnej situácie - napr. rozsahu žiadosti, časovej náročnosti či personálneho substrátu povinnej osoby. Právo na informácie by tak malo značne neurčitý obsah (mutatis mutandis rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Svk/24/2023). Aj keby v prípade sťažovateľa šlo o 70 podnetov (čo nemá kasačný súd za preukázané), vyhľadanie požadovanej informácie v takom počte spisov musí byť povinnou osobou v predĺženej lehote zvládnuť a nemalo by mať za následok ochromenie chodu okresnej prokuratúry.

30. Kasačný súd preto ustálil, že sťažovateľ, ktorý žiadal informácie o závere/stave konaní o podnete, nežiadal o vytváranie nových informácií, ale len o ich mechanické vyhľadanie v jednotlivých spisoch, čo nemôže byť dôvodom pre nesprístupnenie informácie podľa § 3 ods. 1 Infozákona. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil záver správneho súdu ako aj žalovaného za právne nesprávny a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

31. V ďalšom konaní žalovaný opätovne posúdi žiadosť sťažovateľa, pričom dôvodom pre nesprístupnenie informácie nemôže byť skutočnosť, že by požadované informácie nemala povinná osoba k dispozícii alebo že ju nemôže sprístupniť z dôvodu veľkého počtu podnetov sťažovateľa (70 tvrdených žalovaných). Vzhľadom na to, že v konaní pred správnym súdom ako aj v kasačnom konaní opakovane odznela pochybnosť, či povinná osoba a žalovaná správne vyhodnotili žiadosť sťažovateľa (napr. akých a koho podnetov sa žiadosť týkala), túto otázku je povinná osoba oprávnená riešiť postupom podľa § 14 ods. 2 a 3 Infozákona a môže si tak ustáliť obsah podanej žiadosti, čo je aj v záujme žiadateľa, aby dostal relevantnú odpoveď alebo informácie, ktoré požadoval.

32. Kasačný súd tiež pripomína, že pri nesprístupnení informácie nepostačuje len splnenie formálnej podmienky ochrany určitej informácie podľa Infozákona, ale povinná osoba musí odôvodniť aj to, prečo sa ochrana vzťahuje na celú informáciu alebo jej časť (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 5Sžil/1/2009). V rámci zákonného obmedzenia je potrebné vykonať správnu úvahu, či niektoré čiastkové informácie nemožno žiadateľovi sprístupniť (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 464/2010). Zo žiadosti sťažovateľa (aj bez upresnenia) bolo totiž zrejme, že sa jeho žiadosť týka minimálne troch podnetov, ku ktorým uviedol spisové značky dotknutých konaní. Povinná osoba tak mala identifikované aspoň tri konania o podnete, ku ktorým požadovanú informáciu mohla sprístupniť.

33. Kasačný súd neopomenul, že sťažovateľ vo svojom poslednom podaní zaslal súdu informáciu o tom, že mu na jeho žiadosť boli sprístupnené informácie o stavoch/záveroch v určitých ním špecifikovaných konaniach (upozornenia prokurátora) vedených u povinnej osoby. Vzhľadom na to, že žiadosť sťažovateľa v tu posudzovanom konaní nebola presne ohraničená na konkrétne konania a z kasačnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že jeho žiadosť nemala smerovať len k zaslaniu upozornení prokurátora, ale aj k informácii „ako postupuje stavebný úrad v rámci administratívneho konania“ a „či došlo k odstráneniu nezákonného konania - nečinnosti“ po podaní upozornenia prokurátora, uvedené nemalo vplyv na procesný postup kasačného súdu.

34. Sťažovateľ vo vyjadrení zo dňa 25. júna 2025 v kasačnom konaní popisoval jemu známe skutočnosti týkajúce sa osoby krajského prokurátora žalovanej, ktoré mali nasvedčovať jeho?zaujatosti a mali tak zakladať nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia. V súvislosti s touto námietkou kasačný súd poukazuje na to, že v kasačnom konaní je sťažovateľ povinný sťažnostné body uviesť v lehote na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP), čo nebolo pri tomto vyjadrení splnené, a preto na túto námietku nemohol kasačný súd prihliadať. Navyše, ak sťažovateľ v kasačnom konaní, v ktorom sa preskúmava zákonnosť rozhodnutia žalovanej zo dňa 13. decembra 2023, poukazuje na skutočnosť, ktorá mala nastať až v roku 2024 (podnet sťažovateľa zo dňa 28. februára 2024), táto nemohla mať vplyv na (ne)zaujatosť krajského prokurátora žalovanej v čase vydávania napadnutého rozhodnutia.

V.

Záver

35. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti dospel kasačný súd k tomu záveru, že napadnutý rozsudok správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP), rovnakou vadou (nezákonnosťou) podľa zistení kasačného súdu trpí aj rozhodnutie žalovanej (§ 191 ods. 1 písm. c) SSP). Keďže správny súd žalobu sťažovateľa zamietol, kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 2 SSP a § 191 ods. 1 písm. c) SSP zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovanej a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

36. V ďalšom konaní bude žalovaná postupovať spôsobom načrtnutým kasačným súdom vyššie (najmä body 31 až 33). Žalovaná je pritom viazaná vyjadreným právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

37. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnému žalobcovi/sťažovateľovi priznal právo na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj trov konania pred správnym súdom (§ 175 ods. 1 SSP). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.